

Halina Taras

Zalesie, st. 5, gm. Jeżowe, woj.
tarnobrzeskie, AZP 85-77/4

Informator Archeologiczny : badania 28, 27-28

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Głogów-Stare Miasto (kwartał A-24), woj. legnickie — patrz: późne średniowiecze
Hrubieszów-Podgórze, st. 5, gm. Hrubieszów, woj. zamojskie — patrz: wczesne średniowiecze
Kichary Nowe, st. 2, gm. Dwikozy, woj. tarnobrzeskie — patrz: neolit
Leszczany, st. 3, gm. Żmudź, woj. chełmskie — patrz: wczesna epoka żelaza
Łódź-Polesie, st. 11 — patrz: wczesna epoka żelaza
Narkowo, st. 16, gm. Dobrze, woj. wrocławskie — patrz: neolit
Pińczów, st. 37, gm. loco, woj. kieleckie — patrz: środkowa i późna epoka brązu

Rybiny, st. 17
gm. Topółka, woj. wrocławskie
AZP 51-44/131

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
 Zakład Prahistorii Polski Instytut Pra-
 historii w Poznaniu

Badania prowadził mgr Przemysław Makarowicz. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławku. Trzeci sezon badań. Osada tzw. grupy południowo-wschodniej kultury iwieńskiej.

Badania miały charakter ściśle ratowniczy i spowodowane były budową na terenie stanowiska domu mieszkalnego z zapleczem gospodarczym. Prace skoncentrowano w północnej i południowej części osady, eksplorując zaplecze zarejestrowanej tu w pierwszym sezonie badań półziemianki z wczesnej epoki brązu (tzw. grupa południowo-wschodnia kultury iwieńskiej).

Zbadano powierzchnię 371,75 m² (łącznie po trzech sezonach — 805,75 m², co stanowi niecałe 30% całego obszaru stanowiska).

W kategorii źródeł nieruchomych odnotowano w sumie 14 obiektów (wspomniana półziemianka, obiekty gospodarcze?, dolki posłupowe. W kategorii źródeł ruchomych zarejestrowano: 2038 fragm. ceramiki (łącznie ok. 8200), 235 wyrobów krzemiennych (łącznie ok. 950), 62 wyroby kamienne (łącznie 580), znaczne ilości polepy, kości zwierząt oraz muszli małży. Odkryto także kilka zabytków: rozcieracze, płyty szliflerskie, siekiery kamienne, żarno oraz przęśliki i koraliki gliniane.

Analiza materiału ceramicznego pozwala usytuować omawianą osadę w okresie BA₂/BB₁ (ok. 1500 conv BC) i zaliczyć do zjawisk inicjujących powstanie kultury trzcinieckiej.

Badania będą kontynuowane.

Ślawsko Dolne, st. 34, gm. Strzelno, woj. bydgoskie — patrz: neolit
Strzegowa, st. Góra Grodzisko Pańskie, gm. Wolbrom, woj. katowickie — patrz: wczesne średniowiecze
Strzegowa, st. Góra z Jaskinią Biśnik, gm. Wolbrom, woj. katowickie — patrz: późne średniowiecze
Trzcinica, st. 1, gm. Jasło, woj. krośnieńskie — patrz: wczesne średniowiecze

Zalesie, st. 5
gm. Jeżowe, woj. tarnobrzeskie
AZP 85-77/4

Uniwersytet Marii Curie-Skłodow-
 skiej Katedra Archeologii w Lublinie

Badania prowadziła dr Halina Taras. Finansowane przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Drugi sezon badań. Osada kultury trzcinieckiej.

Stanowisko niszczone jest wskutek eksploatacji piasku. Prace skoncentrowano w południowej, najbardziej niszczonej części osady, odsłaniając powierzchnię ok. 2 arów. Miejsce

to wybrano również ze względu na sąsiedztwo z grupą dobrze zachowanych jam gospodarczych, przebadanych w poprzednim sezonie. W celu lepszego rozpoznania stanowiska założono także szereg sondaży, koncentrując je głównie w tych partiach, które nie podlegały w przeszłości pracom niwelacyjnym (niestety, wybraniu lub wyrównaniu uległa centralna, kulminacyjna partia zajętego osadnictwem piaszczystego wyniesienia).

Łącznie przebadano obszar ok. 310 m², odsłaniając 16 ubogich w materiał lub pozbawionych go obiektów. Wśród nich znajdują się pozostałości dwóch niewielkich ognisk. Część obiektów o średnicach poniżej 0,5 m to dołki postępuowe. Układają się one (łącznie z podobnymi jamkami z poprzedniego sezonu) w dosyć regularne ciągi, których jednak nie można „zamknąć” z powodu zniszczeń dokonanych na stanowisku. Trzy spośród zadokumentowanych jam ze względu na kształt bądź wielkość wydają się być naturalnymi zagłębieniami wypełnionymi warstwą próchniczą. Nie można wykluczyć, że niektóre z wyeksplorowanych obiektów to ślady po rosnących tu wcześniej drzewach.

Prawie wszystkie przebadane na tym stanowisku w ciągu dwóch sezonów objekty koncentrują się w jego południowej części na przestrzeni ok. 1,5 ara.

Materiał kumulował się w warstwie kulturowej o zróżnicowanej miąższości, średnio 20–30 cm — w części północnej, w sondażach lokalizowanych na stoku zarejestrowano go częściowo na złożu wtórnym. Ceramika, mocno zniszczona, ma wszelkie cechy technologiczne i stylistyczne typowe dla kultury trzcinieckiej. Stwierdzono występowanie wyrobów krzemienych z surowca głównie świciechowskiego, m.in. siekiery dwuścienne.

Materiały i dokumentacja do czasu opracowania przechowywane są w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Ze względu na stan zachowania osady oraz efekty dotychczasowych badań nie przewidyje się ich kontynuacji.

Żdanów, st. 1, gm. Zamość, woj. zamojskie — patrz: okres nowożytny

Żuławka Mała, st. 1, gm. Wyrzysk, woj. pilskie — patrz: neolit

ŚRODKOWA I PÓŻNA EPOKA BRĄZU

Brzezcie, st. 29
gm. Pleszew, woj. kaliskie
AZP 64-36/—

Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej
w Kaliszu

Pracami kierował mgr Edward Pudelko. Dziesiąty sezon badań. Cmentarzisko ludności kultury łuzycyckiej od IV okresu epoki brązu do okresu halsztackiego D. Cmentarzisko ludności kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich.

Przeprowadzone w końcu czerwca i w lipcu prace objęły obszar ok. 3,3 ara. Celem ich było uchwycenie północnego skraju cmentarzyska. Jak się wydaje cel ten osiągnięto, gdyż w najbardziej wysuniętym w tym kierunku wykopie zlokalizowanym na kulminacji pola ornego kontynuacji pochówków nie stwierdzono. Spowodowała to obecność warstwy gliny, z reguły ograniczającej zasięg przestrzenny tego rodzaju stanowisk. W innym wykopie usytuowanym w tej części cmentarzyska, ale już na terenie piaszczystym, stwierdzono najprawdopodobniej resztki kurhanu, który wyznaczał regularny krąg kamienny średnicy ok. 6 m, złożony z otoczków. Wewnątrz tej konstrukcji wystąpił orientowany bruk prostokątny o wymiarach 160 x 120 cm. W południowo-wschodnim jego narożniku ułożona była misa zdobiona rytymi koncentrycznymi kołami na dnie, z czerpakiem w środku. Pod